

Lovinobanský občasník

ročník III

november 2009

číslo 3

nepredajné

Tradičný Lovinobanský jarmok

Opäť po roku sme sa 19. septembra stretli na tradičnom Lovinobanskom jarmoku. Deti z MŠ pod vedením svojich učiteliek odštartovali kultúrny program. Nasledovalo vystúpenie žiakov ZŠ pripravené Mgr. Kocúrovou. Celé popoludnie nás sprevádzala hudobná skupina SYNTAKT s hosťom Mikom. Svojim vystúpením prispel aj heligonkár Milan Halaj. Príjemne prežitý deň zavŕšila tanečná zábava, kde hrala skupina YAMA. Poďakovanie za organizáciu patrí predsedovi kultúrnej komisie p. Uhrinovi, zástupcovi starostu Ing. Palečkovi, starostovi obce Ing. Lenhardovi a ostatným, ktorí sa podieľali na príprave jarmoku. Za chutný guláš a držky ďakujeme pánom J. Melichcerčíkovi, J. Lalíkovi, J. Golianovi a J. Uhrinovi st. Ďakujeme všetkým občanom, ktorí strávili slnečný deň na tejto kultúrnej akcii.

Ing. Ján Palečka

Vydarené podujatie

Dňa 20.9.2009 usporiadali športoví nadšenci pre tenis z našej obce, so starostom obce, v Lovinobani na tenisovom ihrisku pri futbalovom štadióne tenisový turnaj o pohár starostu obce. Hrací systém bol určený pre osem hráčov, ktorí boli rozdelení do dvoch skupín. V skupine odohrali zápasy každý s každým. Nasledovalo semifinále, o tretie miesto a finále. Hral sa na jeden set do 6.

Turnaja sa zúčastnili Ľubomír Podhora, Ing. Ján Križo, Ing. Miroslav Markotán, Ing. Miroslav Mánik, Ján Kocúr, Jozef Podhora, Dušan Paulíny, Peter Bencúr.

Pre všetkých hráčov boli pripravené hodnotné vecné ceny od sponzorov podujatia a víťaz dostal putovný pohár starostu obce Lovinobaňa Ing. Mariana Lenharda. O tento najlepšie zabojoval **Ľubomír Podhora**, ktorý sa stal víťazom tohto turnaja. Na druhom mieste skončil Ing. Miroslav Markotán a tretie miesto obsadil Dušan Paulíny.

Pre divákov, ktorých prišlo okolo päťdesiat, bol pripravený výborný guláš, studené čapované

pivo a samozrejme kvalitný tenis.

Zároveň by som chcel poďakovať touto cestou sponzorom podujatia: **Obecný úrad Lovinobaňa zastúpený starostom obce Ing. Marianom Lenhardom, Autosport Szilágyi Lovinobaňa, Vladimír Odzgan Pohostinstvo, Almix Onda-Blu Milan Alberti, COOP Jednota Krupina, Potraviný Barborka p. Eva Balázová, Štrkopiesky Peter Babiak, Alfréd Belovics – poľovnícke združenie Diana, Kaderníctvo p. Tkáčová, Zubná ambulancia MUDr. Karellová, Kvetinárstvo p. Gúglavová, Pohostinstvo Adam p. Šulhanová, Airnet Ján Baláž a Jaroslav Šulhan, Drevovýroba p Urbančoková, Folia Trade Jozef Podhora a Miroslav Vaculčíak.**

Za zorganizované podujatie patrí vďaka Ľubomírovi Podhorovi, Ing. Miroslavovi Markotánovi, starostovi obce Lovinobaňa Ing. Marianovi Lenhardovi, chlapom čo varili guláš p. Longauerovi a p. Mišíkovi a za občerstvenie p. Albertimu.

Verím, že z tohto športovo kultúrneho podujatia sa stane tradícia a bude prehlbovať spoločenský a športový život v obci, nakoľko na takú veľkú obec ako Lovinobaňa ešte stále tých športových a spoločenských akcií, pri ktorých sa občania stretnú nie je až tak veľa a teda každá aktivita občanov je cenená.

Mgr. Ľubomír Kováčik, poslanec obecného zastupiteľstva

Október – mesiac úcty k starším

Sfarbené listy na stromoch, ubiehajúci čas a neúprosné tikanie hodín. Minúty, hodiny, dni, týždne, mesiace a roky. ČAS. Stále v rovnakom tempe, neomylnne pridáva ich zo svojej náruče všetkým nám. A s každým novým ránom, vždy znova a znova ponúka nám druhú šancu žiť. Tú prvú sme do vienka dostali pri narodení, mnohí z nás ju prepásli a teraz je na čase, aby sme sa pričínili o niečo nové, lepšie a krajšie. Niekedy nám čas do cesty stavia prekážky, trápenia, bolesti, rôzne problémy, ale má v zásobe aj dni plné slnka, krásnych zážitkov a šťastia.

Každoročne v mesiaci októbri, keď príroda naberá krásu jesene, prejavujeme všetci svoju pozornosť a úctu občanom skôr narodeným, ktorých vlasy sú postriebrené šedinami a konanie obohatené veľkými životnými múdrosťami.

Staroba je výzva. Pripomína nám, aby sme nestrácali čas a jeden druhému práve vtedy povedali milé slovo, že sa máme radi. Starnutie prichádza pomaly, nenápadne. Tak, ako sa končí leto a začína jeseň. Nedá sa tomu vyhnúť. Sem-tam niečo bolí, objaví sa nová vráska, skôr, či neskôr obelejú vlasy. Človek sa ocitne v jeseni života a v spomienkach sa obzerá do minulosti.

J. W. Goethe povedal: Zostarnúť nie je umenie. Umenie je vedieť starobu znášať.

Ľudský život je ako kniha. Má svoj úvod, pokračovanie i záver. Míňajú sa naše roky mladosti, až sa napokon pominú. Ani nezbadáme, že sa blíži staroba, keď sa v nej zrazu ocitneme. Vo Vašich osudoch možno pribudlo samoty, bilancujúcich úvah, citlivých rozpomienok. Každá etapa pozemskej púte má svoju nezameniteľnú poéziu. V plodnej dospelosti ste prežili vojnové časy aj rôzne politické zmeny. Na tvári sa strieda úsmev so slzami, veď boli radosti a boli aj smútky. Rozdávali ste lásku, pochopenie, obetavosť. Zaslúžite si, aby sa Vám všetko vrátilo v dvojnásobne štedrej miere.

Každý z nás je akýmsi pútnikom na ceste životom. Niekedy sa zastavíme, odpočineme si a uvažujeme, koľko sme toho už prežili a čo všetko nás ešte v živote čaká. Objavíme na svojej prejdenej ceste krásne chvíle radosti z dobre vykonanej práce. Chvilky, ktoré ako náruč rozkvitnutých poľných kvetov by sme chceli rozdať svojim blízkym, aby sme sa spolu s nimi tešili zo svojich veľkých i malých úspechov.

Človek je krásny nielen vtedy, keď má pružný krok.

Človek je krásny podľa múdrosti, čo zračí sa mu v oku,

podľa vrások a bielych vlasov,

podľa slov, keď ponára sa v hovore s deťmi do rokov,

keď aj on bol mladý.

Človek je krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi."

Každodenný život je popretkávaný ako vzácny koberec rôznymi nitkami; nitkami obyčajnými – to sú tie všedné, niekedy nekonečne dlhé dni, daždivé počasie, krátka choroba, či bolesť, ale sú popretkávané i zlatými nitkami pohody, radosti, spojenej s návštevou detí, vnúčat, ale aj kamaráta, či suseda. Z týchto dní čerpajte radosť a silu do tých dní obyčajných do dní každodenného života. Starší ľudia si úctu zaslúžia po celý rok. Krásny mladý človek je obyčajnou hračkou prírody, ale krásny starý človek je umeleckým dielom.

Neberme zrelý vek tak prísne,
šach ešte neznamená mat.
Aj vtedy, keď sa zjesenieva,
je veľa pekných záujmov,
keď s ústami aj srdce spieva,
pre pohodu je zárukou.

Na prejav úcty k starším nestačí len jeden mesiac v roku, úcta k nim by mala byť každodennou samozrejmosťou. V rodine, na pracovisku, v čakárni u lekára, jednoducho všade. Kto sa naučí vážiť si šediny, nemusí sa báť, že zostane v starobe nepovšimnutý. Nájdime si preto všetci čas, vlúdne slovo, úsmev pre starších neustále, nielen počas októbra. Preukážme im úctu – zaslúžia si ju.

Striebristé vlasy nesvedčia len o dovŕšenom veku, ale majú v sebe aj iskrenie drahocenného poznania, historickej pamäti. Nie sme až takí bohatí, aby sme s týmito hodnotami mohli morálne plytvať. V mene svojom, ale aj v mene obce, Vám úprimne ďakujeme za Vašu celoživotnú prácu. Budte ešte dlhé roky medzi nami šťastní, pokojne užíte život v kruhu svojich najbližších. Prešli ste jarou, letom života. Nadišla jeseň. Nech je krásna, pokojná a snečná.“

Na záver mi dovoľte takto Vám zaželať:

Ja si prajem...

*aby ste každý deň našli v tomto svete človeka,
ktorý žije pre vás a ktorého vy najviac milujete.*

Prajem si...

*aby každý krôčik vašej mysle,
ale i obyčajné každodenné rýmy mali tú silu,
že roztopia ľad a pochovajú náznak každej zimy,
ktorá by skrátitiť chcela radosť a dobrý pocit z lások,
ktoré máte.*

Prajem si,

aby všetky vyslovené slová boli iba zlaté...

Prajem si,

aby všetko ostalo tak, ba i lepšie ako ste si priali.

Prajem si,

*aby tieto moje slová našli vás,
či už neďaleko ste a či ste v diali...*

Lebo...

ako nebo je už dávno nad nami,

prajem si...

aby tieto slová neostali iba frázami...

Ing. Jana Mániková

Stretnutie s jubilantmi

Tradične v októbri, v mesiaci úcty k starším, sa uskutočnilo posedenie s jubilantmi, ktorí sa v tomto roku dožívajú okrúhleho životného jubilea 60, 70, 80, 90 a viac rokov. Spomedzi 56 jubilantov prijalo pozvanie Obce Lovinobaňa 24 z nich. Deti z MŠ pod vedením pani učiteľky Márie Peľkovej a žiaci 4. ročníka ZŠ s triednou Mgr. Renátou Kocúrovou pripravili pre jubilantov milý a pestrý program. Prítomným sa prihovoril zástupca starostu Ing. Palečka a starosta obce Ing. Lenhard. Osobitne sme pogratalovali najstaršiemu prítomnému občanovi pánovi Pavlovi Šarkanovi, ktorý v tomto roku oslavoval 90. narodeniny. Najstaršími občanmi obce sú Michal Jurik (96), Mária Maďarová (92) a už spomínaný Pavel Šarkan (90). Tiež sme si spomenuli na prítomných manželov Špaňhelovcov, ktorí oslávili 60. výročie sobáša. Po občerstvení a odovzdaní jubilejných pohárov bol čas vyplnený rozhovormi so známymi, zaiste bolo na čo spomínať. Ďakujeme za spoluprácu pri organizácii tejto slávnosti pracovníčkam obecného úradu a kuchárkam zo školskej jedálne. Srdečne všetkým blahoželáme a do ďalších rokov prajeme hlavne pevné zdravie.

Ing. Ján Palečka, zástupca starostu

Podakovanie za dar pre materskú školu

Riaditeľka materskej školy a celý kolektív touto cestou, v mene detí, ďakuje MUDr. Milanovi Urbánimu poslancovi NR SR / ĽS-HZDS/ za sponzorovanie drevenej preliezky pre našu materskú školu, ktorá pomôže povzbudiť deti k ich aktívnemu pohybu na čerstvom vzduchu a rozvoju pohybových aktivít. Deti na preliezke môžu zdolávať lezeckú stenu, lezenie na lane, hojdanie sa, spúšťanie sa po šmykľavke pričom rozvíjajú svoje pohybové schopnosti a priestorovú orientáciu. Podakovanie patrí aj starostovi obce Ing. M. Lenhardovi, pánovi Milanovi Albertimu, ktorí tento dar sprostredkovali, a jeho synom Milanovi a Mariánovi, ktorí túto zostavu osadili a postavili na našom školskom dvore. Veríme, že pán poslanec navštívi našu materskú školu a budeme sa mu môcť poďakovať aj osobne.

Riaditeľka MŠ a šťastné deti

Moderné vyučovanie v materskej škole

Naša materská škola sa môže pochváliť novou učebnou pomôckou: "INTERAKTÍVNOU TABUĽOU", ktorou pani učiteľky obohatia a skvalitnia predprimárne vzdelávanie. Pri práci s interaktívnou tabuľou pani učiteľky vyvolajú u detí nadšenie a motiváciu. Deti budú súčasťou živého diania v triede a na tabuli, dostanú nové impulzy pre všetky zmysly. Deti budú mať možnosť spoluvytvárať aktivitu, budú mať možnosť viac tvoriť a realizovať sa získavať nové informácie a poznatky. Pri práci na interaktívnej tabuli dieťa zapojí reč, motoriku, pamäť a myslenie, nadobudne schopnosť koncentrácie a schopnosť orientovať sa aj v zložitej situácii a mnoho ďalších aktivít. Touto cestou chcem poďakovať p. starostovi Ing. M. Lenhardovi a poslancom obecného zastupiteľstva o dofinancovanie tejto modernej učebnej pomôcky, ktorú naša materská škola má ako prvá v rámci stredoslovenského kraja.

Riaditeľka MŠ Božena Bakanová a kolektív MŠ

Zneškodňovanie odpadových vôd

V obci Lovinobaňa–Uderiná občania rôznym spôsobom nakladajú s odpadovými vodami – pripojenie na verejnú kanalizáciu, septik, žumpa,... Mnohokrát nie je s odpadovými vodami nakladané v zmysle zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách. Z dôvodu aby došlo k náprave tohto stavu, aby Obci a najmä občanom nehrozili postihy, **predkladá obecná rada a starosta obce na diskusiu návrh Všeobecne záväzného nariadenia o zneškodňovaní obsahu žump podľa miestnych podmienok a o určení ceny za odvedenie a čistenie odpadovej vody na území obce Lovinobaňa-Uderiná. Uvedené VZN rieši konkrétnu situáciu v našej obci, kde na časti jej územia je zriadená a na časti nie je zriadená verejná kanalizácia. Z návrhu uvádzame nasledovné:**

a) **Občania, ktorí majú nehnuteľnosti pripojené na verejnú kanalizáciu, resp. nie sú pripojení ale majú k nej prístup**

Vlastník nehnuteľnosti, na ktorej vznikajú odpadové vody, je povinný pripojiť nehnuteľnosť na verejnú kanalizáciu a splniť technické podmienky týkajúce sa najmä miesta a spôsobu pripojenia na verejnú kanalizáciu a uzatvoriť zmluvu o pripojení s prevádzkovateľom verejnej kanalizácie, t.j. každý kto má technickú možnosť napojiť sa na verejnú kanalizáciu musí tak urobiť. **Je zakázané vypúšťať odpadové vody do splaškovej kanalizácie z domových čistiarní odpadových vôd, žump a septikov, t.j. odpadové vody musia byť vypúšťané priamo do kanalizácie. Vypúšťanie odpadových vôd prostredníctvom žump a septikov poškodzuje mikrobiológiu na ČOV, čím sa odpadové vody nedostatočne prečistia a obec platí vysoké pokuty.** Za odvádzanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou platí producent prevádzkovateľovi verejnej kanalizácie stočné. Stočné za odvádzanie odpadových vôd je pre rok 2009 stanovené vo výške **0,88 €/m³**. Obec si vyžiada od StVS po uplynutí účtovacieho obdobia sumár všetkých fakturovaných množstiev vody čerpanej z verejného vodovodu za predchádzajúci rok, na základe toho sa urobí fakturácia pre jednotlivé domácnosti. Pre obyvateľov, ktorí sú pripojení na splaškovú kanalizáciu a čerpajú vodu z vlastných studní, je určené paušálne množstvo 30 m³ spotrebovanej vody na osobu a rok.

b) **Občania, ktorí nemajú nehnuteľnosti pripojené na verejnú kanalizáciu**

Vlastník nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza na ulici s nevybudovanou verejnou kanalizáciou, resp. z technických príčin sa na ňu nemôže napojiť, je povinný odpadové vody odvádzat' do nepriepustnej žumpy a po jej naplnení zabezpečiť jej vývoz do čistiarne odpadových vôd. Vlastník nehnuteľnosti, ktorá nemá vybudovanú žumpu, je povinný ju vybudovať do jedného roku od nadobudnutia právoplatnosti tohto VZN, t.j. do 31.12.2010. Povinnosť vlastníka nehnuteľnosti je odpad likvidovať v závislosti od množstva spotrebovanej vody. V prípade, že doklad o likvidácii nebude obci preukázaný, obec môže v zmysle § 77 odst. 1, písm. b, vodného zákona vyvolať jednanie na Obvodnom úrade ŽP z dôvodu podozrenia na vypúšťanie OV bez povolenia. **Odpad zo žump a septikov je zakázané vypúšťať do vodných tokov, miestnych rigolov a na vlastné a cudzie pozemky.** Producent odpadových vôd, ktorý nie je napojený na kanalizáciu bude odpadové vody zhromažďovať v žumpe a podľa vlastného uváženia alebo potreby, zneškodní odpadové vody tak, že ich dá **vyvieť fekálnym vozidlom do čistiarne odpadových vôd. Občania, ktorí budú odpadové vody**

vyvážať na miestnu čističku odpadových vôd v Lovinobani, sú povinní vopred nahlásiť tento vývoz na Obecnom úrade (OcÚ) v Lovinobani, pretože ak sa vyvezie na ČOV naraz väčšie množstvo odpadových vôd zničí sa mikrobiológia. Potvrdenie o likvidácii na ČOV bude slúžiť ako doklad pre obec o spôsobe nakladania s odpadovými vodami. V prípade, že producent odpadových vôd zneškodní odpadové vody v inej ČOV ako je ČOV v Lovinobani, je povinný bez vyzvania, do 31. marca nasledujúceho roku obci Lovinobaňa oznámiť túto skutočnosť a predložiť o tom doklad. Za likvidáciu odpadových vôd zo žump a septikov občanom, ktorí nie sú pripojení na splaškovú kanalizáciu alebo z objektívnych príčin nemôžu byť pripojení na splaškovú kanalizáciu, Obec účtuje **paušálny poplatok 1€ za osobu a mesiac**. Dopravné náklady za vývoz si hradia občania individuálne. Tento poplatok je spolu so zahrnutím dopravných nákladov pri realizácii dvoch vývozov za jeden rok porovnateľný s občanmi, ktorí sú pripojení na verejnú kanalizáciu.

Situácia, kedy je na niektorých častiach obce vybudovaná kanalizácia a na iných nie spôsobuje obci a občanom problémy. V priebehu tohto roku sa podarilo spracovať geodetické zameranie a projektovú dokumentáciu pre vybudovanie kanalizácie. Obec bude hľadať možnosti získania prostriedkov na vybudovanie kanalizácie, ktorá bude stáť milióny Eur. Vybudovanie novej splaškovej kanalizácie na celom území obce prispieje k zníženiu poplatkov za stočné pre občanov, k ochrane životného prostredia a k vyrovnanému hospodáreniu obce na čistiarni odpadových vôd. V súčasnosti obec hospodári na ČOV so stratou cca 22.000 € ročne, pretože ČOV je zastaraná, má vysoké prevádzkové náklady a obec nechce tieto náklady preniesť v planej miere na občanov vo forme zvýšených platieb za stočné.

Obecná rada a starosta obce

Obec Lovinobaňa v rámci povinného separovaného zberu vyhlasuje na 2. 12. 2009 a 3. 12. 2009 zber nasledovných odpadov:

- opotrebovaných batérií a akumulátorov,
- odpadových olejov,
- objemných odpadov (opotrebované pneumatiky, starý nábytok, umývadlá, radiátory, kuchynské linky, koberce, do určitej miery aj drobné stavebné odpady ... atď.)
- oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín (žiarivky, rozpúšťadlá, staré farby, lepidlá, laky ... atď.)

Zber uvedených odpadov sa uskutoční v kotolni na Štvrti 1. mája, dňa **2. 12. 2009 v čase od 14:00 hod do 16:30 hod a 3. 12. 2009 v čase od 10:00 hod do 13:00 hod**. V prípade potreby dovozu veľkoobjemových odpadov je potrebné túto skutočnosť oznámiť na obecný úrad v Lovinobani (tel. 4396402,4512516).

- biologicky rozložiteľný odpad zo zelene je možné vozit' na ČOV, kde je zriadené kompostovisko priebežne po jeho vzniku a oznámení na ČOV u p. Orsága alebo p. Chudinu, tel. 4396493.

Dôvody prečo obec prišla o stred obce

Poslanci obecného zastupiteľstva a starosta zvolení vo voľbách koncom roka 2006 ako kolektívny orgán sa zaoberali nepriaznivou hospodárskou a finančnou situáciou, v ktorej sa nachádzala obec:

- nesplatený úver vo výške 4 000 000 Sk čerpaný za účelom splatenia záväzkov,
- dohodnutý leasing za nové pouličné svietidlá, v tom čase ešte stále nenamontované,
- splatné záväzky z investičnej výstavby z roku 2006 vo výške cca 200 000,- Sk,
- mzdové náklady za r. 2006 vo výške cca 750 000 Sk platené z rozpočtu obce na rok 2007,
- financovanie stratového prenajmania a prevádzkovania nehnuteľného majetku (dom služieb, pálenica Uderiná, priestory kina, čistiareň odpadových vôd atď.),
- ročné mzdové náklady „účelne“ zamestnaných pracovníkov obce prijatých do pracovného pomeru pre zabezpečenie opatrovateľskej služby vo výške cca 650 000,-Sk ,
- nevyháňané a premlčané pohľadávky obce za dane, odpady a predaj obecných bytov.

Vzhľadom na vyššie uvedené a tiež na skutočnosť, že koncom roka 2006 skrachovala firma Lovinit a.s., ktorá do rozpočtu obce prispievala ročne vo forme daní nemalou čiastkou peňazí, prijalo OZ v spolupráci so starostom opatrenia k vytvoreniu finančných predpokladov pre rozvoj obce v zmysle novo vypracovaného plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Jedným z problémov, ktorý bolo potrebné prednostne doriešiť bol aj od r. 2002 pretrvávajúci súdny spor o vydražené nehnuteľnosti v strede obce. **Predovšetkým išlo o možnosť obce uchádzať sa o finančné dotácie zo štrukturálnych fondov v programovacom období rokov 2007 až 2013, ktoré sú neopakovateľnou príležitosťou na realizáciu investičných akcií. Z tohto dôvodu bolo potrebné preukázať vlastnícky vzťah k nehnuteľnostiam a schopnosť spolufinancovať tieto investičné zámery**, čo so záložným právom z titulu exekúcie majetku obce nebolo možné. Obecné zastupiteľstvo a starosta vedeli, že spor je nevyhnutné doriešiť aj z dôvodu zrušenia záložného práva na celý nehnuteľný majetok obce zapísaného v katastri nehnuteľností z titulu exekúcie.

K exekúcii došlo na základe zlého hospodárenia obce Lovinobaňa a Obecného podniku služieb (ďalej len OPS), ktorý bol založený obcou ako príspevková organizácia. OPS bol priamym subjektom vo vzťahu k rozpočtu obce, čo znamená, že nerentabilné činnosti, pri ktorých výnosy nepokrývali náklady, sa dotovali z rozpočtu obce. Napriek zápornému hodnoteniu hospodárenia OPS nezávislým audítorom z roku 1998, nedošlo k žiadnej náprave nepriaznivej situácie. Ku dňu 20. 06. 2001 obec vykazovala neuhradené záväzky sumárne spolu s Obecným podnikom služieb vo výške 10 019 074,- Sk.

Jedným z mnohých veriteľov obce vymáhajúcich si svoje pohľadávky boli aj Uhoľné sklady – Drugda, ktoré si vymáhali svoju pohľadávku cestou Okresného súdu v Lučenci, ktorý vydal **platobný rozkaz 27. 2. 2002 č.14Cb 28/02** na sumu 542 549,- Sk s úrokom omeškania 20%. Rozkaz sa vzhľadom nato, že obec zastúpená starostom p. Fančim nepodala voči nemu odpor, stal právoplatný a vykonateľný. Obec zaplatila Uhoľným sklodom 5. 3. 2002 len čiastočne vo výške 209 473,50 Sk, preto prikróčili k vymáhaniu pohľadávky cestou exekútora **exekúciou Er 1152/02**. Týmto sa dlžná suma vo výške 333 075,50 Sk (nesplatená časť pohľadávky) zvýšila o úrok z omeškania (k 17. 05. 2002 vo výške 348.312,40 Sk), o trovy konania vo výške 27 125,- Sk, o trovy právneho zastúpenia vo výške 13 200,- Sk a o trovy za vydanie poverenia vo výške 500,- Sk. Trovy exekúcie v zmysle §5 vyhlášky č. 288/95 Z. z. sú odmenou súdneho exekútora vo výške 20 % z predmetu exekúcie, teda odmena exekútora predstavovala 144 426,30 Sk plus predbežné trovy vo výške 2 000,- Sk. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo doručené na OÚ Lovinobaňa dňa 17. 05. 2002. Celková vymáhaná čiastka bola vo výške 868 672,- Sk plus úrok z omeškania vo výške 299,80 Sk za každý deň omeškania. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo doručené na OÚ Lovinobaňa dňa 17. 05. 2002.

Obec odvtedy neplatila žiadnu čiastku. Exekútor zriadil dňa 6. 8. 2002 záložné právo na všetky pozemky obce v zmysle § 6 vyhl. 288/95 Z. z., a za to mu prináležala odmena vo výške 211 000,- Sk. Upovedomenie o tom bolo doručené obci dňa 8. 8. 2002. Obci bol zablokovaný účet, z ktorého exekútor previedol nasledovné čiastky: 13.9.2002 sumu 333.075,50 Sk; 23.9.2002 sumu 241.942,50 Sk; 1.10.2002 sumu 309.355,30 Sk; 17.1.2003 sumu 370.000 Sk (túto sumu exekútor rozložil na dve časti: 266 720,90 Sk z titulu **Ex 48/2002** a 103 270,10 Sk z titulu **Ex 49/2002**, vid' nižšie).

V obci prebiehala **ďalšia exekúcia Er 1153/02**, a to na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu Okresného súdu Lučenec vydaného 10. 4. 2002 č. 14 Cb 70/02 **na sumu 99 002,13 Sk** (istina 75 092,13 Sk; trovy konania 3 750,- Sk; trovy právneho zastupovania 2 320,- Sk; trovy za poverenie 500,- Sk; odmena exekútora 20% 16 340,-Sk; trovy 1 000,- Sk). Upovedomenie o začatí exekúcie a o vymáhanej sume vo výške 99 002,13 Sk v rámci Ex 49/2002, bolo doručené na OÚ Lovinobaňa dňa 16. 5. 2002. Obec opäť nepodala odpor, preto sa stal platobný rozkaz právoplatný a vykonateľný. Dňa 2. 8. 2002 sa konala dražba nehnuteľností podľa Ex 48/2002 na nehnuteľnosti v LV 626 v k. ú. Lovinobaňa na stavbu s. č. 195 pohostinstvo Dolina na parcele č. 10/2 o výmere 333 m2. Tieto vydražil MVDr. Fleško za 635 590,- Sk. V tom čase voči exekúcii neboli zo strany obce vznesené žiadne námietky, no súd príklep exekútora neschválil. V uznesení však konštatuje, aby exekútor po odstránení nedostatkov opätovne vykonal dražbu a dražiteľovi udelil príklep.

Dňa 7. 3. 2003 sa konala dražba podľa Ex 48/2002 na parcely č.10/1 6811 m2, č.10/2 333 m2, č.10/3 324m2 (exekúcia č. 1152/02 a 1153/02). **Príklep exekútora bol Okresným súdom v Lučenci schválený**. Podľa uznesenia Okresného súdu Lučenec sa dražby zúčastnil aj starosta obce p. Fančí spolu so zástupcom starostu p. Cabanom, ktorí boli vyzvaní, aby obec zaplatila ostávajúcu dlžnú sumu, čo odmietli. V uznesení súdu sa ďalej uvádza, že obec mala zaplatiť v Ex 48/2002 sumu 1 209 492,39 Sk, no zaplatila iba 1 151 085,20 Sk nakoľko suma 370 000,- Sk zo dňa 17. 01. 2003 bola rozdelená na 266 720,90 Sk (Ex 48/02) a 103 270,10 Sk (Ex 49/02). Bolo teda potrebné zaplatiť ešte 58 407,-Sk. Súd konštatoval, že ku dňu exekúcie povinný Obec Lovinobaňa v celosti svoj dlh nezaplatila, a teda jej tvrdenia o zániku povinnosti zaplataenia nie sú pravdivé. Proti tomuto obec podala odvolanie, aj keď sa proti tomu nebolo možné odvolať. Krajský súd v Banskej Bystrici toto odvolanie zamietol dňa 21.08 2003.

Zástupcovia obce od 06. 08. 2003 nechali blokované pozemky a riskovali ich predaj. Ignorovali platobné rozkazy Okresného súdu Lučenec, obec ich neuhradila. Sumy narástli do závažných výšok. Následne bola väčšina z nich zaplatená a keď bolo treba zaplatiť len 58 407,- Sk, obec ich odmietla uhradiť. **Úhrada tejto sumy by ukončila exekúciu, čo konštatoval aj súd v uznesení**. Proti prvej dražbe dňa 2.8.2002 nevzniesla obec žiadne námietky, pričom zástupcovia obce vedeli, že im podľa rozsudku Okresného súdu v Lučenci hrozí ďalšia dražba. Táto sa napokon aj konala dňa 7. 3. 2003.

Dňa 7.3.2003 vydražil nehnuteľnosti v strede obce p. Milan Alberti. Na základe dražby bol vykonaný vklad do katastra nehnuteľností na Milana Albertiho. Obec až 30. 1. 2004 podala mimoriadne dovolanie na Generálnu prokuratúru SR. Na základe toho Najvyšší súd SR dňa 28. 7. 2004 zrušil uznesenie Okresného súdu v Lučenci (Er.1152/02 z 23. 5. 2003) a vec vrátil na ďalšie konanie (nezrušil dražbu a ani neurčil vlastnícke práva k vydraženým nehnuteľnostiam).

Dňa 16. 8. 2005 Okresný súd Lučenec uznesením Er. 1152/02 príklep udelený súdnym exekútorom dňa 7. 3. 2003 neschválil (znovu neurčil vlastnícke práva).

Dňa 3. 10. 2005 právny zástupca obce žiadal o vrátenie vydraženého majetku od Milana Albertiho. Ten však už bol dňa 20. 6. 2005 prevezený na tretie osoby. V čase, keď p. Milan Alberti prevádzal vydražený majetok na ďalšie osoby, mal na základe príklepu súdneho exekútora schváleného súdom vlastnícke právo na nehnuteľnosti, ktoré dobromyseľne nadobudol a teda aj s vecou ako svojou nakladal. Príklep bol síce následne neschválený, po zrušení predchádzajúceho uznesenia o schválení príklepu na základe mimoriadneho dovolania Najvyšším súdom SR, avšak s poukazom na § 61 Exekučného poriadku, že navrátenie vlastníckeho práva vo vzťahu k tretím osobám možné nie je.

Právny zástupca obce mal zriadiť predbežné opatrenie, ktoré malo zamedziť s nakladaním vydraženého majetku, čo však neurobil, a tým zmaril reálnu šancu na vymoženie majetku.

Následne bola zo strany obce podaná žaloba o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a určenie, že vklad vlastníckeho práva sa zrušuje pod novým číslom 13.C131/2006-74. Táto žaloba bola rozsudkom OS v Lučenci dňa 12. 4. 2007 zamietnutá.

Na odporúčenie právneho zástupcu obce JUDr. Minárika sa novozvolení poslanci pokúsili o mimosúdne vyrovnanie s novými vlastníckymi nehnuteľnosťami, no neúspešne. Preto bolo prijaté uznesenie, aby v tejto veci rozhodol Okresný súd Lučenec. Vzhľadom na to, že súd žalobu dňa 12. 4. 2007 zamietol a právny zástupca obce nevedel jednoznačne určiť ďalší postup pre prinavrátanie majetku obce a nevidel ani ďalšie alternatívy a prognózy, ako by dopadli ďalšie prípadné rozhodnutia súdov, **rozhodlo OZ v Lovinobani o nepokračovaní** vo vymáhaní vydraženého majetku obce.

Stručne

Obecný rozhlas

Vďaka žiadosti o poskytnutie dotácie na rekonštrukciu obecného rozhlasu podanej starostom obce Ing. Mariánom Lenhardom na Ministerstvo financií SR obec získala príspevok vo výške 2191 €, z ktorého sa zrekonštruoval úsek rozhlasu od cintorína po začiatok Školskej ulice.

Autobusová zastávka

V obci bola vybudovaná nová autobusová zastávka pod nadjazdom v smere na Zvolen z dotácie vo výške 1000 €, ktorú obci poskytol Úrad bansko-bystrického samosprávneho kraja na základe žiadosti podanej zástupcom starostu Ing. Jánom Palečkom.

Poďakovanie

Rodina Mičianiková ďakuje za pomoc pri hľadaní Maxima Mičianika, pracovníkom polície, pracovníkom obecného úradu a všetkým občanom, ktorí sa akokoľvek pričínili o jeho hľadanie a nájdenie. Osobitne pánovi PaedDr. Milanovi Orságovi, ktorý ho našiel.

Ing. Ján Palečka

Uplynulo 65 rokov od vypuknutia Slovenského národného povstania

Dňa 29. augusta 2009 uplynulo 65 rokov od vyhlásenia Slovenského národného povstania. Je to takmer celý ľudský život. Pamätníci tejto udalosti pomaly odchádzajú do nenávratna. Spomienka na Slovenské národné povstanie však s nimi neodíde. Slovenské národné povstanie je totiž jednou z najvýznamnejších udalostí v modernej histórii slovenského národa. Rôzne politické režimy dávali tomuto povstaniu po skončení 2. svetovej vojny rozličné politické nálepky. Bolo označované ako boj za obnovenie predvojnovvej Československej republiky, po roku 1948 zasa za predzvesť revolučných udalostí z februára 1948 a po roku 1990 napokon za akúsi vstupenku do demokratickej Európy. Povstalci však vôbec nechceli obnovovať predvojnovnú ČSR a tobôž nastoľovať na Slovensku komunistickú diktatúru. V prvom rade to bolo povstanie proti nacistickému Novému poriadku, ktorý v Európe nastolila Veľkonemecká ríša. Slovenské národné povstanie bolo prvým ozbrojeným vystúpením Slovákov v moderných dejinách, ktoré Slováci sami naplánovali, po každej stránke pripravili a realizovali. V tom tkvie skutočný význam povstania, ktorý mu nevezme žiadny politický režim.

Slovenské národné povstanie je úzko späté so vznikom a existenciou prvej Slovenskej republiky. Slovenská republika vznikla pred 70 rokmi 14. marca 1939. Vyhlásením samostatnosti slovenskí politici rešpektovali mocenskú realitu Európy tej doby. Západné mocnosti totiž doslova ponechali Európu na pospas Veľkonemeckej ríši. Vďaka vzniku prvej Slovenskej republiky však vznikla aj slovenská armáda, ktorá o päť rokov neskôr zohrala rozhodujúcu úlohu v Slovenskom národnom povstaní. Bez Slovenskej republiky a jej armády by nebolo žiadne ozbrojené povstanie, pretože by ho jednoducho nemal kto pripraviť a realizovať. Rovnako ako vyhlásenie slovenskej samostatnosti v marci 1939 aj vyhlásenie Slovenského národného povstania 29. augusta 1944 bolo rešpektovaním zmenenej mocenskej reality v Európe. Mohutné údery Červenej armády totiž v tom čase zrazili Veľkonemeckú ríšu na kolena. Bolo jasné, že stredná a juhovýchodná Európa sa dostane pod mocenský vplyv Sovietskeho zväzu. Povstaleckému vedeniu bola táto skutočnosť zrejmalá, a preto práve s Moskvou sa snažilo koordinovať svoj postup. Vedenie Sovietskeho zväzu sa však spočiatku postavilo k Slovenskému národnému povstaniu podozrievavo. Práve v tom čase totiž prebiehalo povstanie aj vo Varšave, ktoré však nebolo namierené len proti Nemecku ale aj proti Sovietskemu zväzu. Keď si sovietske vedenie situáciu vyjasnilo, začalo slovenské povstanie podporovať zbraňami i materiálom.

Slovenské národné povstanie priamo zasiahlo aj obec Lovinobaňa a vtedajší okres Lovinobaňa. Po Viedenskej arbitráži zo 6. októbra 1938 a následnej okupácii južného Slovenska hortovským Maďarskom sa totiž dostal do Maďarska aj Lučenec. Všetky okresné úrady sa preto presťahovali do Lovinobane a Divína. Centrom nového okypťeného okresu sa stala práve Lovinobaňa. V Lovinobani sídlil okresný náčelník, ktorým bol od mája 1939 Emil Ďuriš, i okresný komisár, ktorým bol od januára 1939 Ján Staško. Život obyvateľov Lovinobane i okresu Lovinobaňa bol až do 29. augusta 1944 pokojný. Ľudia žili bežnými radosťami a starosťami. Správa o vyhlásení SNP sa dostala do Lovinobane a okolia ešte večer 29. augusta. O vyhlásení povstania sa občania dozvedeli z vysielania banskobystričského slobodného vysielateľa. Už na druhý deň prišli do obce partizáni. Po dvoch dňoch neistoty vzniká v Lovinobani 1. septembra 1944 *Revolučný národný výbor*. Jeho predsedom bol železničný úradník a komunista Július Orság. Členmi *Revolučného národného výboru* boli Juraj Filčík, Pavel Mičianik, Ján Majer a Pavol Baláž. V Lovinobani sa ustanovil aj *Okresný revolučný národný výbor*. Obidva výbory pomáhali zásobovať bojujúcu povstaleckú armádu potravinami, zdravotníckym i technickým materiálom. Ustanovili tiež národnú milíciu a uskutočňovali mobilizáciu do povstaleckej armády. Milícia strážila miestny magnezitový závod a kontrolovala pohyb vozidiel po ceste Vidiná – Detva – Zvolen.

Územie okresu Lovinobaňa povstalecké vojenské velenie začlenilo do operačného pásma 3. taktickej skupiny. Do priestoru obcí Stará Halič, Tomášovce, Vidiná a Kalinovo bol umiestnený armádny praporek s krycím menom *Váh*. V Lovinobani sa ubytoval partizánsky oddiel *Thälman*. Partizáni obsadili väčšinou domy na dolnom konci obce. Na juhu povstaleckého územia vládol relatívny pokoj až do druhej polovice októbra 1944, keď nemecké okupačné vojská začali proti povstalcom generálnu ofenzívu. Nemci práve od slabo chráneného juhu nasadili proti povstaleckému územiu novú 18. SS divíziu pancierových granátnikov *Horst Wessel*. Dňa 22. októbra 1944 o 7.00 h vyrazila z Lučenca ľavá plukovná bojová skupina tejto divízie na Lovinobaňu. Na čele skupiny postupovali 4 tanky a 4 obrnené transportéry. Nemci postupovali opatrne.

Prvý nemecký tank vošiel do obce okolo 10.00 h. Nemeckú kolónu v tej chvíli niekoľkokrát napadli stíhačky 1. čs. stíhacieho leteckého pluku. Pred Lovinobaňou spustili na nemeckú kolónu paľbu niekoľkí partizáni a vojaci z predsunutých hliadok. Nemci troch z nich zabil. Ďalší dvaja partizáni padli, keď sa postavili na odpor pri Mechuríne. Esesáci postupovali ďalej. Pred obcou Píla uviazli 2 nemecké tanky v prekážkach, no nemecký postup dočasne zastavili povstaleckí vojaci až v Podkriváni.

Útok 18. SS divízie *Horst Wessel* sa ukázal byť pre povstanie osudným. Divízia postupne obsadila Detvu i Zvolen. Banská Bystrica padla 28. októbra 1944. Slovenské národné povstanie bolo porazené. Nemci mali prevahu predovšetkým vo velení, manévrovaní a ťažkej výzbroji. Slovenskí vojaci bojovali čestne a statočne, čo uznali aj Nemci. Napriek vojenskej porážke zostáva Slovenské národné povstanie najvýznamnejším vojenským a politickým vystúpením Slovákov počas 20. storočia. Všetci, ktorí v tomto povstaní položili svoje životy si zaslužia úctu. Obetovali svoje životy v boji proti zločinnej nacistickej ideológii, ktorá ohrozovala samotnú podstatu existencie slovenského národa i európskej kresťanskej civilizácie.

PhDr. Pavel Mičianik, PhD.

Rušňovodič pancierového vlaku – HURBAN

Po 65. rokoch si spomíname na čas, keď na vlnách Slobodného banskobystrického vysielача s úvodnou básňou od Sama Chalúpku – Morho zaznel hlas stredoškolského profesora Ladislava Sáru vyhlásením, že slovenský národ povstal proti fašistickej okupácii Slovenska.

Do povstania sa zapojili vojaci Slovenskej armády, študenti, robotníci, roľníci, študenti leteckej školy, žandári a pokroková inteligencia. Medzi nich patril i **naš rodák Pavel Maťaš rušňovodič pancierového vlaku HURBAN**. Robotníci, konštruktéri, vojenski špecialisti vo Zvolenskom železničnom depe zostavili súpravy pancierových vlakov: Hurban, Štefánik a Masaryk. Tieto operovali v smeroch Ulmanka, Harmanec, Čremošné, Diviaky, Žiar nad Hronom (Svätý Kríž), Dobrá Niva, Pliešovce-Sása, Krupina, Víglaš, Kriváň, Lovinobaňa, Tomášovce. Východiskovou stanicou na uvedené smery bola železničná stanica Zvolen. Posádku tvorilo 70 mužov. Veliteľom vlaku bol kpt. Martin Ďuriš-Rúbanský. Zástupcom veliteľa bol npr. Dominik Miartuš. Rušňovú čatu tvorili: Pavel Maťaš, Mikuláš Jabrenský, Ondrej Kúdelka a Jozef Novák.

Výzbroj vlaku tvorili tri delá a desať ťažkých guľometov. Skúšobné operačné strelby boli prevedené na trati Zvolen-Krupina. Do prvej bojovej akcie bol Hurban nasadený na trati Hronská Dúbrava, Žiar nad Hronom. Koncom septembra 1944 nemecké jednotky zaútočili na 1. skupinu povstaleckých vojsk

v priestore Čremošné so zámerom dostať sa cez Malý Šturec na Banskú Bystricu. 4. októbra 1944 v popoludňajších hodinách bol Hurban nasadený. Hurban mal zosilnenú zostavu, predsunutý vozeň, delový vozeň, dva tankové vozne, rušeň, tankový vozeň a guľometný vozeň. Hurban pri Čremošnom prerazil nemecký front, rozstrelal horáreň, v ktorej bol nemecký štáb. Pavel Maťaš uvádza: „Keď sme si mysleli, že je po všetkom Nemci sa presunuli nad stráň nad pancierovým vlakom a na vlak hodili míny“. Zasiahli rušeň, ranený bol vedúci Ján Halaj a rušňovodič Pavel Maťaš, ktorému črepina zasiahla oko a poranila hlavu. So zvyškom pary sa podarilo vlak vťahnuť do tunela a ranených sanitným vlakom transportovať do zvolenskej nemocnice. Hurban po boji bol presunutý do železničných dielní Zvolen. Po oprave Hurban bol nasadený na úsek B. Bystrica – Zvolen. Hurban svoje nasadenie ukončil 27.10.1944. Po ukončení bojovej činnosti jeho posádka odišla do hôr na Poľanu.

Za odbojovú činnosť bol Pavel Maťaš vyznamenaný prezidentom republiky Vojnovým krížom, získal aj štátne vyznamenanie Rad práce, Rad republiky a ďalšie povstalecké vyznamenania.

Rušňovodič pancierového vlaku Hurban už nie je medzi nami. Zomrel vo februári 2003 vo veku 91 rokov. Nezabúdajme na našich rodákov hrdinov SNP, ktorí nasadzovali svoje životy v boji proti fašistickej ideológii.

historický vlak Hurban – Zvolen 2009 (foto Ing. Ján Palečka)

Mgr. Ján Salaj

Spomienka na 65. výročie Slovenského národného povstania spojená s kladením vencov pri pamätníku padlých v boji proti fašizmu.

Vatra pri príležitosti 65. výročia SNP na kopci pri cintoríne, pripravená dňa 31. augusta komisiou kultúry.

Občasník obce Lovinobaňa. Vydáva obec Lovinobaňa, SNP 1, 985 54 Lovinobaňa. Telefón 43 96 402, email: obeclovinobana@stonline.sk; Redakčná rada: Ing. Marian Lenhard, Ing. Ján Palečka, Mgr. Ľubomír Kováčik, PhDr. Pavel Mičianik, PhD., Ján Uhrin; Spracoval a upravil: Ing. Ján Palečka; Tlač: Presston, s.r.o.